

Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti
szállításának ellenőrzéséhez

2013.

Módszertani Útmutató

Veszélyes áruk közúti
szállításának ellenőrzéséhez

Készült a

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG

és

**a Biztonsági Tanácsadók Nemzetközi Szakmai Egyesülete (BTE)
szakértőinek bevonásával**

A VESZÉLYES ÁRU SZÁLLÍTÁSI BIZTONSÁGI TANÁCSADÓK NEMZETKÖZI SZAKMAI EGYESÜLETÉNEK
ORSZÁGOS KOORDINÁCIÓS BIZOTTSÁGA ÁLTAL ÖSSZEÁLLÍTOTT
„SEGÉDLET ÉS SZAKMAI ÚTMUTATÓ A VESZÉLYES ÁRU SZÁLLÍTMÁNYOKAT ELLENŐRZŐ KATASZTRÓFAVÉDELMI
RÉSZÉRE” 2007 / 2009 / 2011 CÍMŰ KIADVÁNY FELHASZNÁLÁSÁVAL

ELŐSZÓ

Napjainkban a társadalmi és gazdasági fejlődés szükségszerű velejárója, hogy egyre több olyan energiahordozót, alapanyagot, félkész, illetve készterméket állítsanak elő, hozzanak forgalomba, amelyeknek jó része veszélyt jelenhet az emberi életre, egészségre és a környezetünkre egyaránt. A veszélyes anyagok nemcsak az előállítás, felhasználás helyszínén, hanem a közutakon, vasúton és vízen történő szállítás alkalmával is baleseti kockázatot jelentenek.

A lakosság és a környezet biztonságának megóvása érdekében a hivatásos katasztrófavédelmi szervek a közúti ellenőrzést végző társhatóságokkal, és civil szervezetekkel együtt kiemelt figyelmet fordítanak a veszélyes áru szállítási balesetek megelőzésére, a közúti balesetek által okozott jelentős károk elkerülésére, valamint a balesetek bekövetkezése esetén a gyors és szakszerű kárelhárításra.

A szállítási baleseteknél nehéz előre meghatározni olyan fontos paramétereket, mint a baleset helye, területi kiterjedése, a kibocsátott anyagok mennyisége és fajtája. Az esetenként súlyos következményekkel járó szállítási balesetek bekövetkezésének kockázatát csökkenteni lehet a közúti szállításra és csomagolásra vonatkozó EU Irányelvek, ENSZ Egyezmények és az azokat harmonizáló hazai jogszabályok helyes alkalmazásával.

Jelen útmutató gyakorlati segítséget nyújt a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzésével kapcsolatos feladatok helyes ellátásához.

Ehhez a felelősségteljes munkához kívánok sok sikert valamennyi ADR ellenőrzésben közreműködő munkatársnak.

Budapest, 2013. december 30.

**Dr. Bakondi György tű. altábornagy,
főigazgató**

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

Tartalomjegyzék

10. **A veszélyes áruk összes tömege a szállítóegységen**
 Általános előírások
 Többféle veszélyes áru szállítása egy szállítóegységen
 Az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerinti szállítások
11. **Az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ túllépése**
 Általános tudnivalók
 A szállítási kategóriákhoz rendelt legnagyobb szállítható mennyiségek táblázata
 Korlátozott (LQ) mennyiségben csomagolt veszélyes áruk szállítása /3.4
 Engedményes mennyiség – Excepted quantity (EQ) /3.5
12. **A szállítás módja**
13. **Fuvarokmány(ok)**
 A fuvarokmány előírt adattartalma
 Hulladékokra vonatkozó előírások
 A kármentő csomagolásokra vonatkozó különleges előírások
 Az üres, tisztítatlan szállítóeszközökre vonatkozó előírások
 Üres, tisztítatlan csomagolóeszközök szállítása
 Kiszabadult veszélyes áru tisztítása céljából közlekedő jármű
 A tengeri vagy légi szállítást is magában foglaló szállítási láncra vonatkozó különleges előírások
14. **Írásbeli utasítás(ok)**
 Az írásbeli utasítás mintája
15. **Kétoldalú/többoldalú megállapodás, belföldi hatósági engedély**
16. **Jármű jóváhagyási igazolás**
17. **A járművezető oktatási bizonyítványa**
18. **Az áru szállítása engedélyezett**
19. **A jármű(vek) engedélyezett(ek) a szállított árukra**
20. **A szállítás módjára** (ömlesztett, küldeménydarabos, tartányos) vonatkozó előírások
 Ömlesztett szállítás
 Küldeménydarabos szállítás
 Tartányos szállítás
 Konténeres szállítás
21. **Együvé rakási tilalom**
 Együvé rakási tilalom táblázata
 Együvé rakási tilalom táblázata (robbanóanyagok és tárgyak)
22. **A rakomány berakása és rögzítése, árukezelés**
23. **Szivárgás vagy sérült küldeménydarab**
24. **Csomagolóeszközök UN jelölése, tartály és tartány jelölés**
 A küldeménydarabok
 Nyomástartó edények
 Tartányjárművek
25. **Küldeménydarabok jelölése** (pl. UN szám) és bárcázása (ADR 5.2)
 Veszélyességi bárcák
 Álló helyzetet jelölő nyilak
 A környezetre veszélyes anyagok különleges jelölése
 UN szám

- Egyesítő csomagolás
- Egybecsomagolás
- Különleges előírás
- Korlátozott mennyiség
- Engedményes mennyiség
- 26. **Nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön**
 - Általános előírások a nagybárcákra
 - Ömlesztett szállítás
 - Küldeménydarabos szállítás
 - Tartányos szállítás
- 27. **Jármű / szállítóegység / konténer jelölése** (narancssárga tábla, magas hőmérséklet jele)
 - A narancssárga (veszélyt jelző) tábla
 - Ömlesztett szállítás
 - Küldeménydarabos szállítás
 - Tartányos szállítás
 - Konténerek, tankkonténerek, MEG - konténerek és mobil tartányok
 - Üres, tisztítatlan tartányjárművek és tankkonténerek
 - Korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes áruk
 - Olvadékok, magas hőmérsékletű anyagok
- 28. **Az ADR-ben előírt általános célú biztonsági felszerelés**
 - Kerékkitámasztó ék
 - Önmagában megálló figyelmeztető jelző
 - Szemöblítő-folyadék
 - Fényvisszaverő mellény
 - Hordozható világítókészülék - kézilámpa
 - Védőkesztyű
 - Védőszemüveg
- 29. **A szállított árunak megfelelő felszerelés**
 - Légzésvédő maszk – menekülő kámzsa
 - Csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz
 - Műanyag gyűjtőedény
- 30. **Az írásbeli utasítás(ok)ban előírt további felszerelések**
- 31. **Tűzoltó készülékek**
 - Előírt töltetömegek
- 39. **Szabálytalanság esetén a kockázati kategória (...a legsúlyosabb...)**
- 40. **Egyéb megjegyzések**

Bevezető

A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (továbbiakban ADR) 1957-ben Genfben jött létre. A Megállapodás eredeti címe: *Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (ADR)*

Magyarország 1979-ben csatlakozott az ADR-hez, amely az 1979. évi 19. törvényerejű rendelettel lett a magyar jogrend része. Az ADR „A” és „B” Mellékletének kihirdetését és belföldi alkalmazását először a 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet rendelte el. Hazánk az Európai Unióhoz történő csatlakozás során felülvizsgálta, illetve EU komfortossá változtatta a közúti közlekedéssel kapcsolatos szabályokat. Az ADR a csatlakozott tagországok számára egységes szempontok szerint végrehajtott ellenőrzéseket ír elő. A jogharmonizáció során a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárásról szóló 1/2002. (I. 11.) Korm. rendelet eleget tett az EU elvárásainak, így az EU-n belül egységes szabályrend mentén történik az ADR szabályok betartásának ellenőrzése.

A 2001. évben átszerkesztett és szerkezetében teljesen átalakult ADR Magyarországi alkalmazását a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Mellékletének kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról szóló 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet módosításáról szóló 28/2002. (XII. 9.) GKM rendelet, rendelte el. Ezt az átszerkesztett „A” és „B” mellékletet módosította továbbiakban (kétévente) több miniszeri rendelet, mely szintén a fenti 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet módosításaként került kiadásra, részben azzal egységes szerkezetben kiadva. Jelenleg az ADR „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről szóló 2013. évi CX. törvény rendelkezik, az ADR belföldi alkalmazás eltéréseit a 61/2013. (X. 17.) NFM rendelet szabályozza. Az útmutató készítése során a belföldi szállítások esetén az OTSZ vonatkozó (pl. tűzoltó készülékek, gázpalackok szállítása, stb.) előírásait is figyelembe kell venni és azokkal kiegészíteni.

A veszélyes árut szállító járművek ellenőrzéséhez speciális szakmai ismertetetek szükségesek. Ennek értelmében az ADR ellenőrzés végzésére a közúti közlekedés rendjéről szóló 1988. évi. I. törvény, valamint, az 1/2002. (I. 11.) Korm. rendelet alapján a katasztrófavédelmi szervek (mint katasztrófavédelmi hatóság) önállóan, vagy a rendőrséggel, vagy a közlekedési hatósággal, vagy a vámhatósággal (a továbbiakban: társszervek) együtt végezhet ellenőrzést. Ezen kívül a katasztrófavédelmi hatóság a veszélyes áruk közúti szállításában résztvevők telephelyein is folytathat ellenőrzést, mely nem csak a szállítók, hanem a többi résztvevő telephelyeire is kiterjed.

Amennyiben más jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ellenőrzés, valamint az azt követő szankcionálási eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény előírásait kell alkalmazni.

Fentieket figyelembe véve, nélkülözhetetlenné vált egy olyan új módszertani útmutató kidolgozása, mely meghatározza az ADR ellenőrzések végrehajtásának rendjét, egységesíti a még szerteágazó gyakorlatot megkönnyíti és gyorsítja az ellenőrzések végrehajtását valamint segítséget nyújt az esetlegesen felmerülő problémákra.

Jelen útmutató ezeket a célokat szolgálja.

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék - 10. pont

10 A veszélyes áruk összes tömege a szállítóegységen:

Általános előírások

Az adatokat kötelezően fel kell tüntetni a szállítási okmány megfelelő rovatában veszélyes áruként külön-külön.

A mennyiségeket a szállított veszélyes áruk tulajdonságainak megfelelően meg lehet adni az alábbi mértékegységekben:

- térfogatban (pl. folyadékok szállítása esetén),
- bruttó tömegben (pl. tárgyak szállításánál) és
- nettó tömegben (pl. szilárd anyagoknál és az 1-es osztály robbanóanyagainál.)

Azt, hogy a fuvarokmányban az összes mennyiség a fentiek közül melyik módon van megadva, az ADR nem szabályozza, így bármelyik megadási mód megfelelő. Ez alól kivételt az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerint mentesített szállítások képeznek.

6. Jel és szám Mark and Nos Kennzeichen und Nummern	7. Darabszám Number of packages Anzahl der Packstücke	8. Csomagolás módja Method of packing Art der Verpackung	9. Áru megnevezése Nature of goods Bezeichnung der Güte	10. Statisztikai szám Statistical number Statistiknummer	11. Bruttó súly (kg) Gross weight in kg Bruttogewicht in kg	12. Térfogat (m ³) Volume in m ³ Umfang in m ³
2 hordó UN 1791 HIPOKLORIT OLDAT, 8, PG III, (E) / 2 Fass UN 1791 HYPOKLORITLÖSUNG, 8, PG III, (E)					415 kg	0,54 m ³

Többféle veszélyes áru szállítása egy szállítóegységen:

Az összes mennyiséget meg kell adni a különböző:

- a) UN számonként,
- b) helyes szállítási megnevezésenként és
- c) csomagolási csoportonként (ha van) is.

Az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerinti szállítások

A szállítóegységenkénti legnagyobb, alkalmazható összmennyiséget az alábbi mértékegységekkel kell a fuvarokmányban megadni:

- tárgyaknál a tárgyak bruttó tömege kg.-ban,
- az 1 osztályba tartozó tárgyaknál a robbanóanyag nettó tömege kg.-ban,
- az ADR „A” mellékletében közelebbről nem meghatározott gépekben és készülékekben lévő veszélyes áruk esetében a bennük levő veszélyes áruk mennyisége kg, vagy literben,
- szilárd anyagoknál, cseppfolyósított gázoknál, mélyhűtött, cseppfolyósított gázoknál és oldott gázoknál a nettó tömeg kg.-ban,
- folyékony anyagoknál és sűrített gázoknál a tartály névleges űrtartalma literben.

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Mentesség alkalmazása esetén – eltérően a mentesség nélküli szállításoktól – a szállított veszélyes áruk összmenységét az alkalmazott fuvarokmányon szállítási kategóriánként (1-4) kell megadni. Ezen felül - ha ez a követelmény teljesített - az áruk mennyiségei más módon (pl. kereskedelmi megnevezésenként stb.) is megadhatók.

Egyéb esetben bármilyen típusú a fuvarokmány, az adat fel kell, hogy legyen tüntetve a megfelelő rovatban!

Szabálytalan, illetve Tárgytalan nem lehet ez a pont! A szállított mennyiség fuvarokmányban történő jelölésével kapcsolatos szabálytalanságot a 13. pontban kell minősíteni!

Amennyiben LQ mentességgel szállítás esetén meg kell adni a veszélyes áruk összegzett bruttó tömegét. (ADR 3.4.12.)

EQ szállítás esetén be kell írni „veszélyes áru engedményes mennyiségben”. (ADR 3.5.6)

Megjegyzésként fel kell tüntetni e mentességeket (pl: LQ szállítás: 1000 kg).

Rendszám:		Cyártmány:		Teherbírási:		Fuvarozó neve, címe, pénzforgalmi jelzőszáma:		FUVARLEVÉL		sorozat	sorszám
Cépjárművezető neve:		év		hó		nap		Tevékenységi engedélyezési száma		F	017497
Teljesítés		A fuvarozás kezdetének ideje:		Áru megnevezése (kísérőokmány száma, csomagolás módja)		Áruátvétel és teljesítmény igazolása		Díjszámítás		Számítás	
Honnan-hová (megállás helyei)		óra	perc	Tömeg (kg)				Fuvarozató neve, címe:		Számkezelő/költségviselő neve, címe, MIV száma:	
		km-óra állása		7.200 kg				BVM Rt.			
				72.100 kg				P. Kón u. 19-23.			
								Fuvarozó adóigazgatási azonosító száma:			
								A számla kelete:		A teljesítés neve:	
								A fuvarokmány SGTI száma:		A teljesítés időpontja:	

Megjegyzés:

Az igen vagy nem bejegyzés, nem szabálytalanságra utal. A hatóság ellenőre ez alapján dönti el, hogy a küldeménydarabos veszélyes áru ellenőrzését az 1.1.3.6 bekezdés előírásai szerint, vagy mentesítő határ feletti kockázat vizsgálatával hajtja végre.

Szabálytalan:

- Ha az összes mennyiség nem a fentiek szerint van megadva.

Hiánya esetén a szabálytalanság kategóriája: III. kockázati kategória, azonban az ellenőrzési jegyzék 13. pontjában kell szabálytalanságot rögzíteni.

Tárgytalan:

- Korlátozott mennyiség szerinti szállításoknál
- Engedményes mennyiség szerinti szállításoknál

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék - 11. pont

11. Az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ túllépése

☐ igen

☐ nem

Általános tudnivalók:

- Csak küldeménydarabos szállítási módnál alkalmazható!
- A mentesség alkalmazása céljából a veszélyes árukat szállítási kategóriákhoz rendelik.
- A szállítási kategóriák: „0”, „1”, „2”, „3”, és „4” számmal vannak az ADR-ben jelezve.
- A szállítási kategóriákat az egyes veszélyes árukra az ADR 3.2 fejezet „A” táblázatának 15-ös oszlopában jelölik meg. Itt található meg a felsorolt számok valamelyike.

A szállítási kategóriákhoz rendelt legnagyobb szállítható mennyiségek táblázata

11-es táblázat

Szállítási kategória	Legnagyobb összmennyiség <u>kg. vagy liter</u>	Szorzó
0	0	-
1	20	×50
1*	50	×20
2	333	×3
3	1000	×1
4	korlátlan	korlátlan

→ A mentesség nem alkalmazható.

→ A jármű megengedett legnagyobb össztömege a korlát.

* Az UN 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005, 1017 számú anyagoknál a legnagyobb szállítható összmennyiség szállítóegységenként 50 kg.

A táblázat használata egyféle veszélyes áru szállítása esetén:

A veszélyes áru legnagyobb szállított mennyisége nem haladhatja meg az adott szállítási kategóriához rendelt legnagyobb összmennyiséget.

A táblázat használata többféle veszélyes áru szállítása esetén:

A veszélyes áruk összes mennyiségét szállítási kategóriánként meg kell szorozni a szállítási kategóriákhoz rendelt szorzóval. Az így kapott számokat össze kell adni és az összegük nem haladhatja meg az 1000-et.

Mértékegységek

A szállítandó veszélyes árukat összmennyiségét az 1.1.3.6 szerinti mentességnél az alábbi mennyiségek és mértékegységek használatával kell figyelembe venni:

- Tárgyaknál: Bruttó tömeg (kg)
- Tárgyaknál (1 osztály robbanóanyagok): Nettó tömege (kg)
- Szilárd anyagoknál: Nettó tömeg (kg)

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

▪ Cseppfolyósított gázoknál:	Nettó tömeg (kg)
▪ Mélyhűtött, cseppfolyósított gázoknál:	Nettó tömeg (kg)
▪ Oldott gázoknál:	Nettó tömeg (kg)
▪ Folyékony anyagoknál:	A tartály névleges űrtartalma (l)
▪ Sűrített gázok:	A tartály névleges űrtartalma (l)

Az ellenőrzés szempontjai:

- A mentesség alkalmazására utaló bejegyzés a fuvarokmányban nem kötelező:
„A rakomány nem haladja meg az 1.1.3.6 bekezdésben előírt mentességi határt.”
- A szállított veszélyes áruk összmenyiségét szállítási kategóriánként (Lásd 11-es táblázat) kell bejegyezni a fuvarokmányba.
- A 20, vagy 50, vagy 333, vagy 1000 kg/l szemrevételezéssel is elég pontosan megbecsülhető.

ÉRTÉKELÉS - kizárólag küldeménydarabos szállításnál:

IGEN, ha:

- a szállítóegységen lévő veszélyes áruk - összmenyisége szorozva a szállítási kategóriák szorzószáma **meghaladja az engedélyezett 1000 kockázati értéket** -, ez esetben a veszélyes áruk küldeménydarabos szállítására vonatkozó előírások szerint kell az ellenőrzést végrehajtani.

NEM

- ha a szállítás kockázata megfelel az 1.1.3.6 bekezdés szerinti mentességben rögzített elvárásoknak.

1.1.3.6 bekezdés szerinti mentesség szerinti szállítás esetén kiegészítésként be kell tartani az alábbi előírásokat:

- a fuvarokmány bejegyzés adattartalma kiegészül az 5.4.1.1.1 f) pontban meghatározott **összmenyiség megadásával, szállítási kategóriánként;**

Megjegyzés:

A 61/2013. (X. 17.) NFM rendelet könnyítéseket tesz lehetővé.

Pl. A fuvarokmány tartalmára vonatkozó ADR Szabályzat 5.4.1.1.1 és 5.4.1.1.6 pontjának előírásait nem kell alkalmazni az ADR Szabályzat 1.1.3.6 bekezdése szerinti mennyiséget meg nem haladó veszélyes áru saját számlás szállítására, ha a küldeménydarab jelöléséből vagy a saját számlás menetlevél tartalmából megállapítható a szállított veszélyes árua vonatkozó ADR Szabályzat 1.1.3.6 bekezdése szerinti mennyiségi határ.

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- Minősített csomagolás, a küldeménydarab csomagolásnak tartalmaznia kell az alábbi adatokat:
 - veszélyes áru UN száma;
 - veszélyességi bárca;
 - csomagolás minősítő jele;
 - „egyesítő csomagolás” felirat, ha indokolt.
- Együvéreklásra vonatkozó előírásokat.
- Elkülönítésre vonatkozó előírásokat.
- Továbbá, ha indokolt:
 - orientációs nyíl;
 - környezetre veszélyes anyag jelölés;

veszélyes hulladék esetén:

- EWC kód;
- „Sz” kísérőjegy száma.
- ADR 1.3 fejezet szerinti képzésre vonatkozó előírásokat;
- valamint kiegészítésként a 6/1990. KöHÉM rendelet vonatkozó előírásait.

A fentiek hiánya miatt III. kategóriába ütköző szabálytalanság megállapítása indokolt.

Korlátozott (LQ) mennyiségben csomagolt veszélyes áruk szállítása /3.4

- Korlátozott mennyiség - limited quantity (LQ)
- Csak **küldeménydarabos szállítási módban, kombinált csomagolás esetén alkalmazható**, ahol a belső csomagolásként megengedett mennyiségi határokat a 3.2 fejezet „A táblázatának” 7/a oszlopa tartalmazza:

UN szám	Megnevezés az írással	Össztétel	Össztételi kód	Csomagolási csoport	Bárca	Különleges előírások	Korlátozott és engedélyezett mennyiség	Csomagolási utasítások	Különleges csomagolási előírások
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	3.4.6 (7a) 3.5.1.2 (7b)	4.1.4 (8)	4.1.4 (9a)
1221	IZOPROPIL-AMIN	3	FC	I	3 + 8		0	E0	P001
1222	IZOPROPIL-NITRÁT	3	F1	II	3		1 L	E2	P001 IBC02 R001
1223	KEROZIN	3	F1	III	3		5 L	E1	P001 IBC03 L001

- A belső elem mérete rögzítve,
- „0” érték esetén az áru nem szállítható korlátozott mennyiségben.
- Kombinált csomagolásban előkészített küldeménydarabok össztömege nem haladhatja meg 30 kg-ot.
- Zsugorfóliás vagy nyújtható fóliás tálcás külső csomagolások alkalmazásakor a küldeménydarabok össztömege nem haladhatja meg a 20 kg-ot.

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

 Korlátozott mennyiség jelölése

Az LQ jelölések 2015. 06.30-ig használhatók

Jelölés közúti szállításra

Jelölés légi szállításra

- A szállítás bizonyos csomagolási, jelölési és árukezelési szabályok kivételével minden ADR előírás alól mentesül!
- Ebben az esetben közúti szállításoknál bejegyzés sem szükséges a mentességre!
- 12 tonna össztömeg feletti a szállítóegység jelölése kötelező, ha a rakomány 8 tonna felett van.
- A jelölés a nagybárcák méreteinek megfelelően (min. 250x250 mm) jelenjen meg a szállítóegység elején és végén.
A jelölés elhagyható, ha a feladott veszélyes áru bruttó tömege nem több mint 8 tonna!

Fuvarokmány bejegyzés

A fuvarokmánynak legalább tartalmaznia kell az alábbi adatokat:

- az áru kereskedelmi neve;
- az áru összegzett bruttó tömege;
- a küldemények csomagolása, darab száma.

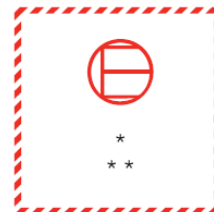
 Engedményes mennyiség – Excepted quantity (EQ) /3.5

Jelzi a csomagolásokon alkalmazott jelölés:

A jelölés 100x100 mm

(*) veszélyességi bárca száma

(**) feladó vagy címzett neve

A küldemények száma járműben / konténerben korlátozva van, maximum 1000 db lehet!

Ha az engedményes mennyiségű veszélyes áruhoz tartozik (egy vagy több) kísérő-okmány (hajóraklevél, légi fuvarlevél, CMR vagy CÍM fuvarlevél), akkor az egyik okmányba be kell írni a „veszélyes áru engedményes mennyiségben” bejegyzést és a küldeménydarabok számát.

Megjegyzés:

LQ és EQ esetében csak akkor ellenőrizhető az ellenőrzési jegyzék szerint, ha bizonyított, hogy a veszélyes áru a szállítási előírásokra vonatkozó mennyiségi szabályt (belső csomagolás és küldemény bruttó tömege) túllépte.

A fentiek hiánya miatt III. kategóriába ütköző szabálytalanság megállapítása indokolt.

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék - 12. pont

12. A szállítás módja:	☐ ömlesztett	☐ küldeménydarabos	☐ tartányos
-------------------------------	--	--	---

Veszélyes árut az alábbi módokon lehet feladni szállításra pl.:

- a) Ömlesztve**
 - járműben
 - konténerben
- b) Küldeménydarabként**
 - járműben
 - konténerben
- c) Tartányban**
 - rögzített tartányban,
 - leszerelhető tartányban
 - tankkonténerben
 - battériás járműben
 - MEG konténerben
 - mobil tartányban

A szállítási mód határozza meg a szállítás során alkalmazott veszélyes áru előírásokat, pl. a járműjelölés feltételeit, a szükséges műszaki követelményeket, a használt okmányok körét és minden más szabályt.

a) Ömlesztett szállítás:

Csomagolatlan tárgyak, vagy szilárd anyagok szállítása járművön, illetve konténerben.

b) Küldeménydarabos szállítás:

A csomagolási művelet végtermékeinek (feladásra kész csomagolóeszközöknek - pl. kannák, kartondobozok, hordók, IBC-k, nagycsomagolások, palackok, palackkötegek, veszélyes árunak minősülő tárgyak) továbbítása járműben, vagy konténerben.

c) Tartányos szállítás:

Folyadékok, gázok és szilárd (szemcsés, porszerű) anyagok szállítása jóváhagyási igazolással ellátott tartány(os) járművel.

Megjegyzés:

Figyelem, néhány kisebb méretű tartány küldeménydarabként, egyszerűbb előírásokkal is szállítható. Pl. tankkonténer 3000 literig!

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Tartányos szállítóeszközök:

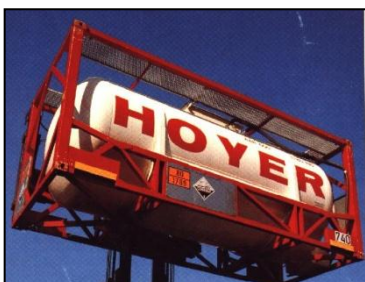
- **Rögzített tartány:** szerkezetiileg tartósan a járműre szerelt, legalább 1000 liter befogadóképességű tartány

- **Leszerelhető tartány:** 450 liternél nagyobb tartány, amely csak üres állapotban emelhető.

- **Tankkonténer:** gáz, folyékony, por, vagy szemcsés anyagok szállítására használt, a konténer meghatározásnak megfelelő szállítóeszköz, amely a tartányból és szerelvényeiből áll. Ha a 2 osztály anyagainak szállítására használják, 450 liternél nagyobb befogadóképességű.

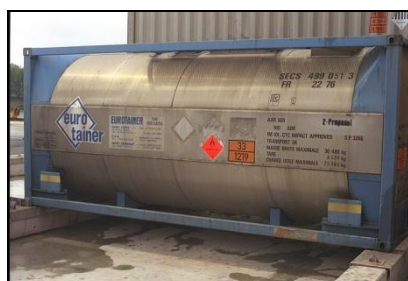
- **Battériás jármű:** olyan jármű, amelynek egymással gyűjtőcsővel összekötött és tartósan a szállítóegységre rögzített elemei vannak.

- **MEG-konténer:** Többelemes gázkonténer: olyan szállítóeszköz, amelynek egymással gyűjtőcsővel összekötött és vázra szerelt elemei vannak.

- **Mobil tartány:** Az IMDG Kódex meghatározása alapján 450 liternél nagyobb befogadóképességű, multimodális tartány.

ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrző jegyzék - 13. pont

13. Fuvarokmány(ok)	☐ megvizsgálva	☐ szabálytalan	☐ tárgyaltan
----------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------------

- a) A fuvarokmány előírt adattartalma a szállított veszélyes árukra nézve az alábbi: A tárgyi veszélyes áru UN száma, melyet az „UN” betűk előznek meg.

Például: „UN 3077”

- b) Az ADR szerinti helyes szállítási megnevezés. Azon veszélyes árukra, amelyeknél az „ADR 3.2 A” táblázatának (6) oszlopában a 274, vagy 318 különleges előírás szerepel, a helyes szállítási megnevezést zárójelbe téve az áru műszaki megnevezésének kell követni.

Például: „Környezetre veszélyes folyékony anyag, m.n.n. (limonén)”

A műszaki megnevezés lehet elfogadott kémiai, biológiai megnevezés, vagy a tudományos és műszaki kézikönyvekben, folyóiratokban és egyéb szakirodalomban jelenleg használt, egyéb megnevezés. A gyártók, forgalmazók által adott kereskedelmi (termék-) elnevezések erre a célra nem használhatók.

Keverékek esetén a zárójelen belül megadhatóak a keverék veszélyessége szempontjából mérvadó alkotórészek. Ebben az esetben elégséges a két fő alkotórész megadása.

Veszélyes hulladékok szállítása esetén, ha a Veszélyes hulladékok M.N.N. tételként vannak besorolva a műszaki megnevezés helyett a hulladék EWC kódjának (hatjegyű számsor) használatát az ADR nem teszi lehetővé és ennek kizárólagos alkalmazása nem is ajánlott, mivel azonnal használható információirtartalma nincs.

Az EWC kód megnevezése azonban már megfelelő lehet. Azaz műszaki megnevezésként kiegészítésként itt beírható a hulladékok EWC kód megnevezése (pl. olajsűrők) mint az adott veszélyes hulladékot legpontosabban meghatározó műszaki megnevezés.

- c) Az áruhoz az ADR 3.2 fejezet „A” táblázat 5 oszlopában feltüntetett, illetve 6 oszlopában esetleg feltüntetett különleges előírás alapján szükséges veszélyességi bárca száma. Ha több bárca is elő van írva, a járulékos veszélyekre utaló bárcákat a főveszély bárcáját követően, zárójelben kell megadni.

Például: „9”, vagy „3 (8)”

Olyan anyagok és tárgyak esetén, amelyeknél a 3.2 fejezet „A” táblázat 5 oszlopában nincs bárcaszám feltüntetve, a (3a) oszlopban feltüntetett áruosztály számát kell megadni. A csomagolási csoport – ha az adott árura elő van írva.

Például: „III”

ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

d) A csomagolási csoport száma elé a „CSCS”, a „PG”, vagy „VG” stb. betűk írhatók **(de nem szabálytalan, ha csak a római I. II. vagy III. szám szerepel)** mint a „csomagolási csoport” szavak kezdőbetűi a fuvarokmány használt nyelvein, de ez nem előírt. Például: „PG III”

e) Küldeménydarabos szállításnál az alkalmazott küldeménydarabok száma és fajtája. A fajta megjelölésénél az ADR megnevezéseit kell használni.

Például: „10 db hordó”

Figyelem! A csomagolóeszköz UN kódjelét csak a küldeménydarab-fajta leírásának kiegészítésként lehet használni (pl. egy láda „4G”).

f) A szállított veszélyes áruk összes mennyiségét a 10. pont szerint kell megadni. **(Az 1.1.3.6 bekezdés szerinti mentesség esetén a veszélyes áru össz mennyiségét szállítási kategóriánként kell megadni.)**

g) A feladó neve és címe.

h) A címzett neve és címe.

Ha a veszélyes árut több olyan címzetthez szállítják, akik a szállítás megkezdésekor még nem ismertek (például propán-bután gázpalackok terítéskor), a „járműről történő értékesítés” szavakat lehet beírni.

i) Az ADR 3.2 fejezetének „A” táblázat 15. oszlopában megadott alagútkorlátozási kódot, ha van, nagybetűkkel, zárójelben.

Például: „(D)”

Nem kell feltüntetni, ha a szállítási útvonal nem halad át olyan alagúton, amelynél korlátozások vannak érvényben.

Megjegyzés.

Magyarországon jelenleg nincs ADR besorolás alá tartozó alagút.

f) ADR 5.4.1.1.18

Különleges előírások a környezetre (vízi környezetre) veszélyes anyagok szállítására

Az 1 - 9 osztályba tartozó olyan anyag esetében, amely kielégíti a 2.2.9.1.10 pont osztályozási kritériumait is, a fuvarokmányban kiegészítésképpen fel kell tüntetni a „**KÖRNYEZETRE VESZÉLYES**” vagy a „**TENGERVÍZ SZENNYEZŐ/KÖRNYEZETRE VESZÉLYES**” bejegyzést.

Ezt a kiegészítő előírást nem kell alkalmazni **az UN 3077 és az UN 3082 anyagaira**, ill. az 5.2.1.8.1 pontban felsorolt (5 liternél vagy 5 kg-nál nem több környezetre veszélyes anyagot tartalmazó küldemények) kivételekre.

Tengeri szállítást is magába foglaló szállítási lánc esetén a „KÖRNYEZETRE VESZÉLYES” bejegyzés helyett, az IMDG Kódex 5.4.1.4.3 pontja szerinti a „TENGERVÍZ SZENNYEZŐ” bejegyzés is megengedett.

Megjegyzés:

Nem kell a „**környezetre veszélyes**” bejegyzést ismét alkalmazni az alábbi esetekben, mert az a helyes szállítási megnevezés részét képezi.

ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

UN 3077 KÖRNYEZETRE VESZÉLYES SZILÁRD ANYAG M.N.N (műszaki megnevezés), 9, PG:III, (E);

UN 3082 KÖRNYEZETRE VESZÉLYES FOLYÉKONY ANYAG M.N.N (műszaki megnevezés), 9, PG:III, (E).

- ✚ A fenti adatok közül az a), b), c), d) i) és f) adatokat csak az alábbi sorrendben lehet feltüntetni:
a), b), c), d), i) f)

Például:

a)	b)	c)	d)	i)	f)
UN 3082	<i>Környezetre veszélyes folyékony anyag, m.n.n. (limonén),</i>	9,	III,	(E)''	
	vagy				
UN 3082	<i>Környezetre veszélyes folyékony anyag, m.n.n. (limonén),</i>	9,	PG III,	(E)''	
	vagy				
UN 1098	<i>Allil- alkohol,</i>	6.1 (3),	I,	(C/D)''	
UN 1203	<i>Benzin</i>	3	II	(D/E)	„környezetre veszélyes”

Ezen adatok közé bármilyen egyéb információ beszúrása tilos, viszont az a) pont szerinti adat elé, illetve az i) pont szerinti adat után egyéb bejegyzések tehetők. Ilyen módon például nem szabálytalan az egyébként elavult ADR jogszabálynak megfelelő „ADR” felirat az adatsor végén.

- ✚ Az információknak jól olvashatónak kell lenniük.
- ✚ Az adatokat az alagútkorlátozási kód kivételével kis- és nagybetűvel is be lehet jegyezni.
- ✚ **Hulladékokra vonatkozó előírások**

A veszélyes hulladékok (a radioaktív hulladékok kivételével) szállításakor a helyes szállítási megnevezés elé kell írni a „hulladék” szót, kivéve, ha a szállított tétel helyes szállítási megnevezésének ez már eleve része. Példa:

„UN 1230 HULLADÉK METANOL, 3 (6.1), II, (D/E),”

A veszélyes hulladékokat az ADR 2.1.3.5.5 pontja szerint, veszélyes tulajdonságaik alapján sorolják be, a megnevezést az „A 2.1.3.5.5 SZERINTI HULLADÉK” bejegyzéssel kell kiegészíteni. Ilyen esetben az ADR 3.3 fejezetének 274 különleges előírása szerinti műszaki megnevezést nem kell feltüntetni.

„UN 3264 MARÓ, FOLYÉKONY, SAVAS SZERVETLEN ANYAG, M.N.N., 8, II, (E), A 2.1.3.5.5 SZERINTI HULLADÉK”

ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

FIGYELEM!

A veszélyes hulladékok szállításához jelenleg „SZ”, illetve „K” kísérőjegyeket használnak. Ezek a dokumentumok formátumuk révén nem teljesen alkalmasak az ADR által előírt veszélyes áru – adatok feltüntetésére, ezért mellettük egyéb (kiegészítő) fuvarokmány használata is szükséges lehet, melyeken a hiányzó adatokat szerepeltetik.

Megjegyzés:

Egyre gyakoribb az „SZ” kísérőjegy számítógépes alkalmazása (szerkesztése), amely alapján a veszélyes hulladék adatai az ADR követelmény szerint bejegyezhetők. Amennyiben a bejegyzett adatok minden szempontból megfelelnek az ADR vonatkozó előírásainak, akkor fuvarokmányként elfogadható.

- ✚ A korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes árukra vonatkozó különleges előírások
Ha korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes árut szállítanak, az ADR fuvarokmányra vonatkozó előírásait nem kell alkalmazni. (Lásd: LQ fuvarokmány adattartalom 11 pont szerint.)
- ✚ A kármentő csomagolásokra vonatkozó különleges előírások
Ha veszélyes árut kármentő csomagolásban, vagy kármentő nyomástartó tartályban szállítanak, a fuvarokmányba az áru megnevezése után a „KÁRMENTŐ CSOMAGOLÁS” ill. a „KÁRMENTŐ NYOMÁSTARTÓ TARTÁLY” bejegyzést kell tenni.
- ✚ Az üres, tisztítatlan **szállítóeszközökre** vonatkozó előírások
A 7 osztály kivételével a többi osztály veszélyes áruinak maradékát tartalmazó, üres, tisztítatlan szállítóeszközök esetében a fuvarokmányban az alábbiak valamelyikét kell alkalmazni:
 - a) A veszélyes áru adatok előtt vagy után az „ÜRES, TISZTÍTATLAN”, vagy az „UTOLSÓ RAKOMÁNY MARADÉKA” szavak valamelyikét kell alkalmazni, pl:
„ÜRES, TISZTÍTATLAN UN 1098 ALLIL-ALKOHOL, 6.1 (3), I, (C/D)”, vagy
„UN 1098 ALLIL-ALKOHOL, 6.1 (3), I, (C/D) UTOLSÓ RAKOMÁNY MARADÉKA”,
 - b) az UN szám előtt az „ÜRES TARTÁNYJÁRMŰ”, „ÜRES LESZERELHETŐ TARTÁNY”, „ÜRES TANKKONTÉNER”, „ÜRES MOBIL TARTÁNY”, „ÜRES BATTÉRIÁS JÁRMŰ”, „ÜRES MEG-KONTÉNER”, „ÜRES JÁRMŰ”, „ÜRES KONTÉNER”, illetve „ÜRES TARTÁLY” szavakat kell feltüntetni, melyeket az „UTOLSÓ RAKOMÁNY” szavak követnek az alábbi példa szerint:
„ÜRES TARTÁNYJÁRMŰ, UTOLSÓ RAKOMÁNY: UN 1098 ALLIL-ALKOHOL, 6.1 (3), I, (C/D)”

Megjegyzés: Gáztartályoknál ez az előírás csak 1000 l-t meghaladó úrtartalom fölött alkalmazható.

Ilyen szállítások esetén a fuvarokmányban a szállított veszélyes áruk összes mennyiségét értelemszerűen nem kell megadni.
- ✚ Az üres, tisztítatlan **szállítóeszközök** feladóhoz történő visszaszállítása
A 7 osztály kivételével a többi osztály veszélyes áruinak maradékát tartalmazó, üres, tisztítatlan szállítóeszközöknek a feladóhoz történő visszaszállításához az eredeti fuvarokmány is

ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

megfelelő. Ekkor viszont a mennyiség feltüntetését érvényteleníteni kell (áthúzással, törléssel, vagy más módon) és helyette a „*üres, tisztítatlan vissza*” szavakat kell beírni.

Ennek alkalmazására leggyakrabban tartányjárművek közlekedése során nyílik lehetőség, mikor azok az áru leadása után a telephelyre, vagy a töltőhelyre mennek vissza.

Üres, tisztítatlan **csomagolóeszközök** szállítása

A veszélyes áruik maradékát tartalmazó, tisztítatlan, üres csomagolóeszközök esetében (kivétel ADR 7 osztály) **a fuvarokmányban nem kell feltüntetni az:**

- UN számot,
- a helyes szállítási megnevezést,
- a veszélyességi bárca számát,
- a csomagolási csoportot,
- a küldeménydarabok számát és fajtáját és
- a szállított veszélyes áruk összmennyiségét.

Ezek helyett az „*ÜRES CSOMAGOLÓESZKÖZ*”, „*ÜRES TARTÁLY*”, „*ÜRES IBC*”, illetve „*ÜRES NAGYCSOMAGOLÁS*” bejegyzések valamelyikét kell tenni, amit az utolsó berakott árura előírt bárca száma követ, ahogy az alábbi példa is mutatja:

„*ÜRES CSOMAGOLÓESZKÖZ, 3*”

Ha az utolsó berakott veszélyes áru a 2 osztályba tartozó gáz volt, akkor a bárca száma helyett a „2” szám is bejegyezhető.

Megjegyzés:

Gáztartályok esetén ez az előírás csak az 1000 l-t meg nem haladó úrtartalmúakra alkalmazható.

Az ADR 5.2.2.2.1.2 előírása szerint:

„A 2 osztály gázaihoz használt, üres, tisztítatlan nyomástartó tartályok újratöltés, vizsgálat, az érvényes előírásoknak megfelelő, új bárcával való ellátás vagy a nyomástartó tartály ártalmatlanítása céljából úgy is szállíthatók, ha elavult vagy sérült bárcákkal vannak jelölve.

Üres, tisztítatlan csomagolóeszközök, IBC-k és nagycsomagolások fuvarokmányainak, amelyekben előzőleg a 2, a 3, a 4.1, az 5.1, a 6.1 a 8 és a 9 osztály anyagai voltak, nem kell megfelelni az ADR előírásainak, ha a csomagolóeszközök:

- jól zártak,
- a megfelelő helyzetben vannak elhelyezve,
- megfelelően rögzítettek a járműn,
- sérülésmentesek és
- nem szennyezettek a bennük lévő, vagy egyéb veszélyes anyagokkal.

ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

 Kiszabadult veszélyes áru tisztítása céljából közlekedő jármű

- Ha a járműn, vagy konténerben kirakás után a tartalom egy része kiömlött és ezért a járművet, vagy a konténert – miután az helyben nem volt elvégezhető - a legközelebbi alkalmas helyre szállítják, ahol a tisztítás elvégezhető és megtették az intézkedéseket a kiömlött veszélyes áru ellenőrizhetetlen szabadba jutásának elkerülésére, a következő bejegyzést kell a fuvarokmányba tenni:

„A 7.5.8.1 bekezdés szerinti fuvarozás/szállítás”.

- Ha az üres, tisztítatlan tartányok, battériás járművek és MEG-konténerek zárása, tömítése sérült és ezért azokat a legközelebbi alkalmas helyre szállítják, ahol a tisztítás, vagy javítás elvégezhető, a fuvarokmányba az alábbi bejegyzést kell tenni:

„A 4.3.2.4.3 pont szerinti szállítás”

 A tengeri vagy légi szállítást is magában foglaló szállítási láncra vonatkozó különleges előírások

Az olyan küldeménydarabok, konténerek, mobil tartányok és tankkonténerek szállítása esetén, melyek tengeri, vagy légi szállítást is magában foglaló szállítási láncban közlekednek és nem felelnek meg teljesen az ADR-nek a csomagolásra, az egybecsomagolásra, a küldeménydarab jelölésére és bárcázására, a nagybárcák és narancssárga táblák alkalmazására nézve, de megfelelnek az IMDG Kódex, vagy az ICAO Műszaki Utasítások előírásainak, a következő bejegyzést kell a fuvarokmányba tenni:

„Az 1.1.4.2.1 pont szerinti szállítás”.

 A magas hőmérsékleten szállított anyagokra vonatkozó különleges előírások

Ha egy folyékony anyagot 100°C-on vagy annál magasabb hőmérsékleten, ill. egy szilárd anyagot 240°C-on vagy annál magasabb hőmérsékleten szállítanak és a helyes szállítási megnevezés nem utal a magas hőmérsékletre (pl. nem szerepel benne az „OLVASZTOTT” vagy „MAGAS HŐMÉRSÉKLETŰ” kifejezés), akkor a helyes szállítási megnevezés elé közvetlenül a „FORRÓ” szót kell írni.

A hőmérséklet-szabályozással stabilizált anyagok szállítására vonatkozó különleges előírások.

Ha a „STABILIZÁLT” kifejezés a helyes szállítási megnevezés része (3.1.2.6 bekezdés) és a stabilizálás hőmérséklet-szabályozással történik, akkor fuvarokmányban fel kell tüntetni: „Szabályozási hőmérséklet: ... °C, vész hőmérséklet: ... °C”.

 Kiegészítő előírás a 6.2 osztályra

A címzett nevén és címén kívül a fuvarokmányban egy, a címzett részéről felelős személy nevét és telefonszámát is meg kell adni.

 Több címzett egy szállításnál

Több címzett esetén a címzettek nevét, címét és a továbbított mennyiségeket bármilyen hatályos előírásnak megfelelő okmány(ok)ba is be lehet jegyezni, ha ez lehetővé teszi a szállított áruk adatainak, természetének és mennyiségének megállapítását a szállítás bármely időpontjában.

ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- ✚ A fuvarokmány nyelve
 - a) Nemzetközi szállítások

A bejegyzéseket a feladási ország (valamelyik) hivatalos nyelvén, és ezen kívül - ha ez a nyelv nem angol, francia, vagy német, akkor - angol, francia, vagy német nyelven kell megtenni.
 - b) Belföldi szállítások

A fuvarokmány nyelve magyar.
- ✚ Fuvarokmány több szállítóegységben történő szállításokhoz

Ha egy-egy nagyobb rakomány egy szállítóegységbe teljes egészében nem rakható be, legalább annyi külön fuvarokmányt, vagy egyetlen fuvarokmány annyi másolatát kell kiállítani, ahány szállítóegységbe rakták a rakományt.
- ✚ Együvé rakási tilalom fuvarokmányai

Külön fuvarokmány szükséges azokra a küldeményekre, vagy küldeményrészekre, amelyeket az ADR 7.5.2 szakaszban meghatározott együvé rakási tilalom miatt nem szabad ugyanazon járműbe rakni.
- ✚ Engedményes mennyiségben szállított veszélyes áruk

Az engedményes mennyiségű veszélyes árut kísérő okmány(ok) közül legalább egynek a következő bejegyzést kell tartalmaznia:

„Veszélyes áru engedményes mennyiségben” és rögzíteni kell a küldeménydarabok számát.

✓ **ÉRTÉKEKELÉS**

Szabálytalan: - Ha a fentieknek megfelelő fuvarokmány nem áll rendelkezésre.

Tárgytalan: - A „Tárgytalan” fuvarokmány értékelés a korlátozott és engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes áruk szállításakor indokolt – függetlenül attól, hogy egyébként más, nem kizárólag veszélyes áru szállítással foglalkozó jogszabályok kötelezővé teszik a fuvarokmányok alkalmazását –, mivel az ADR-t ez esetben nem kell alkalmazni.

A hatóságnak kizárólag a veszélyes áru szállítással kapcsolatos előírások betartásának ellenőrzésére és szankcionálására van lehetősége.

Amennyiben LQ/EQ-s szállítás során hiányzik fuvarokmány, azt külön jegyzőkönyven lehet/kell rögzíteni és átadni az illetékes hatóságnak (pl.: NKH).

- Fuvarokmány mindig szükséges, legfeljebb bizonyos szállítási körülmények (pl. korlátozott (LQ), vagy engedményes (EQ) mennyiség szerinti szállítás) esetén nem kell ADR-es adatokat rögzíteni

ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG

Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

A szabálytalanság kategóriája:

- a) amennyiben az áru bejegyzésének hibája folytán nem lehetséges megállapítani, hogy fennáll-e egyéb I. kockázati kategóriájú szabálytalanság – I.
- b) egyéb információ hiánya – III.

Példa az ellenőrzés tárgyát képező információkra a fuvarokmányokon:

1. CMR FUVARLEVÉL

1. Feladó (Név, cím, ország) Sender (Name, address, country) Absender (Name, Anschrift, Land)		NEMZETKÖZI FUVARLEVÉL INTERNATIONAL CONSIGNMENT / INTERNATIONALES FRACHTBRIEF			
KFF-Ex Zrt. Piroska u. 10. Budapest Magyarország / Ungarn		A fuvarozásra eltérő megállapodás esetén a Nemzetközi Árufuvarozási Egyezmény (CMR) rendelkezései az irányadók. This carriage is subject, notwithstanding any clause to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR). Diese Beförderung unterliegt trotz einer gegenteiligen Abmachung den Bestimmungen des Übereinkommens über den Beförderungsvertrag im internationalen Strassengüterverkehr (CMR).			
2. Átvevő (Név, cím, ország) Consignee (Name, address, country) Empfänger (Name, Anschrift, Land)		16. Fuvarozó (Név, cím, ország) Carrier (Name, address, country) Frachtführer (Name, Anschrift, Land)			
Examen GmbH Gelb str. 50. Bécs / Wien Ausztria / Österreich		VOTE-TRANS KFT Sárga u. 78. Budapest,			
3. Az áru kiszolgáltatásának helye (helység, ország) Place of delivery of the goods (Place, country) Auslieferungsort des Gutes (Ort, Land)		17. További fuvarozók (Successive carriers (Name, address, country) Nachfolgende Frachtführer			
helység / place / Ort Gelb str. 50. Bécs / Wien ország / country / Land Ausztria / Österreich					
4. Az áru átvételének helye és időpontja (helység, ország, időpont) Place and date of taking over of the goods (Place, country, date) Ort und Tag der Übernahme des Gutes (Ort, Land, Datum)		18. A fuvarozó fenntartásai és feljegyzései Carrier's reservations and observations Vorbehalte und Bemerkungen der Frachtführer			
helység / place / Ort Budapest ország / country / Land Magyarország / Ungarn időpont / Date / Datum a vizsga napja					
5. Mellékelt okmányok / Annexed documents / Beigefügte Dokumente					
6. Jel és szám Mark and Nos Kennzeichen und Nummern	7.1 Nútípusa és jelölése Anzahl der Packstücke	8.1 Áru jelölése Art der Verpackung	9. Áru megnevezése Nature of goods Bezeichnung der Güte	10. Statisztikai szám Statistical number Statistiknummer	11. Bruttó súly (kg) Grossgewicht in kg Bruttogewicht in kg
2 hordo UN 1791 HIPOKLORIT OLDAT, 8, PG III, (E) / 2 Fass UN 1791 HYPOCHLORITLÖSUNG, 8, PG III, (E)					415 kg
12. Térfogat (m³) Volume in m³ Umfang in m³			0,54 m³		
13. A feladó rendelkezései (Vám- és egyéb hivatalos kezelés) Sender's instructions (Customs and other formalities) Anweisungen des Absenders (Zoll- und sonstige amtliche Behandlung)		19. Fizetendő To be paid by Zu zahlen vom		Feladó, sender Absender	Atvevő, consignee, Empfänger
A rakomány nem haladja meg az 1.1.3.6 bekezdésben előírt mentességi határt. Beförderung ohne Überschreitung der in Unterabschnitt 1.1.3.6 fortgesetzten Freigrenzen.				Pénznem, currency, Währung	
14. Visszatérítés Reimbursement Rückzahlung					
15. Előzetes fizetési rendelkezések / Directions as to freight payment / Bezahlungsanweisungen				20. Különleges megállapodások / Special agreements / Besondere vereinbarungen	
Bérmentesítés nélkül / freight to be paid / unfrei					
21. Kiállítás helye, időpontja Established in on Ausgefertigt in Budapest am a vizsga napja				24. Az áru átvétele: Kelet: Goods received: Date on Gut empfangen:	
22. A feladó aláírása és bélyegzője Bécs Signature and stamp of the sender Unterschrift und Stempel		23. A fuvarozó aláírása és bélyegzője VOTE-TRANS KFT Signature and stamp of the carrier Unterschrift und Stempel des Frachtführers		Az átvevő aláírása és bélyegzője Signature and stamp of the consignee Unterschrift und Stempel des Empfängers	
25. Jármű Vehicle Fahrzeug	Rendszám Registration number Kennzeichen	Rakomány Useful load Nutzlast			